

[H. K. Sørensen.]

For det tredje: for at opnå toldmæssig favør er det formentlig nødvendigt at indgå i en toldunion. Jeg sætter dog spørgsmålstegn ved dette. Jeg mener, at der måtte kunne findes en anden form; det må være udenrigsministeriet, der overvejer den sag.

For det fjerde vil jeg pege på, at en række af de betæneligheder, der er kommet til udtryk her i dag, og som så tit kommer til udtryk, når man diskuterer markedsplanerne: de kulturelle, nationale og sociale forhold, ville falde bort, hvis man kunne finde en sådan mellemordning, en midlertidig ordning. Der kan ikke ske skade ved, at vi sørger for at bringe os ind i billedet på den skitserede måde, og jeg håber og kan næsten ikke tro andet, end at den højtærede udenrigsminister må brænde efter, at vi bringes ind i billedet på denne eller på en anden måde. At forhandlinger kommer i gang, må også være den højtærede udenrigsministers ønske.

Også arbejdernes kår her i Danmark kræver i virkeligheden handling. Det skal ikke blive således, at Danmarks eksport i fremtiden sker fra produktionsstederne i Flensborg, filialer, der let kan gå hen og blive meget større end hovedfirmaerne i Danmark. Det er i virkeligheden derfra, vi kan risikere Danmarks eksport skal foregå, dér hvor der virkelig er et godt hjemmemarked at støtte sig til, og fordelene derved ville så ikke komme Danmark og danske arbejdere til gode. Jeg holder ikke af, at den ærede ordfører for det radikale venstre (Aage Fogh) på en måde, der nærmer sig det brovtende, fremdrager et af landets erhverv som det, der særlig skal tages hensyn til. Jeg kunne bemærke, at der også er mange, der tænker at tage hensyn dertil ved at styre mod de seks. Over for de ord, det ærede medlem fremkom med, som var indlysende sandheder, om det danske landbrug og dets produktionsværdi, disse truismer, som ingen tænker på at benægte, vil jeg gerne fremdrage vor industriproduktion og dens eksportværdi, der vel tåler sammenligning og beskæftiger så mange flere hænder. Det er danske arbejderes og håndværkeres hænder, og disse hænder skal ikke være ørkesløse, medens tyske arbejdere er

travlt beskæftiget, selv om det sker under danske driftsherrer.

Debatten her skulle nødvendig ende med, at vi stadig ikke rigtig vidste, hvad vi skulle foretage os. Jeg er egentlig overbevist om, at man, når denne diskussion er endt, med et maritimt billede kan sige, at nogle vælger at ligge underdrejet i forholdsvis sikkerhed indtil videre, men så er det også sikkert, at man ikke kommer af stedet; nogle vælger måske at falde af for vinden og lænse, og i den situation må det medgives, at man ikke har særlig meget styr på skibet. Jeg ville foretrække at sejle med vinden og beholde styret på skibet; men nødtigt skulle det ende med, at dansk handelspolitik, således som den fastsættes af det høje ting, bliver som et skib, der ligger og laverer uden for en fremmed kyst uden at turde gå ind.

Lannung: Baggrunden for problemstillingen med hensyn til de vesteuropæiske og de nordiske markedsplaner er ikke væsensforskellig fra sidste gang, vi her i tinget havde en almindelig drøftelse af markedsplanerne. Vi har mødt alvorlige skuffelser, for så vidt som man endnu ikke har nået noget positivt resultat med hensyn til oprettelsen af det store frihandelsområde eller noget tilsvarende. Men alle de vigtige kendsgerninger, som vi forrige gang havde som baggrund for en stillingtagen til spørgsmålene: tilslutning til de seks' fællesmarked, et frihandelsområde eller lignende og de nordiske markedsplaner, er stort set de samme.

Eksporttallene taler stadig deres tydelige sprog og tilsiger os, at hvad man i øvrigt måtte mene om tilslutning til de seks' fællesmarked, er det ingen løsning af de afsætningsproblemer, vi står over for her i landet.

Vi behøver stadig vort engelske marked, hvor vi afsætter en endnu betydeligt større brøkdel af vor landbrugseksport end til de seks, og vi må lægge megen vægt på en løsning, der skaber mindst mulige vanskeligheder for vor stigende oversøiske eksport. Lad mig minde om, at det netop er det mindre og mellemstore landbrugs hovedproduktion, bacon og smør, der går til England, 95 pct. af vort bacon og 75 pct. af vort smør, så det ærede medlem hr. Erik Erik-